

Vabariigi Valitsus
Riigikogu Keskkonnakomisjon
Riigikogu Maaelukomisjon
Riigikogu Majanduskomisjon

Eesti Erametsaliidu avalik pöördumine

Meie 16.04.2015 kiri nr 22/15

Eesti Erametsaliit, mis ühendab metsaühistuid, mille liikmete omandis on ligi veerand Eesti erametsamaast, võttis oma üldkoosolekul vastu alljärgneva avaliku pöördumise:

- 1) tervitame, et uue valitsuse koalitsioonileppesse on jõudnud mitmed metsaomanikele olulised küsimused;**
- 2) peame kõige prioriteetsemaks, et kiiresti lahendataks põhiseadusega vastuolus olev probleem, kus piiranguid maaomandile kehtestatakse ilma õiglase ja kohese hüvitiseta;**
- 3) esimese sammuna** tuleks lahendada äsja tekkinud ebanormaalne olukord, kus Natura 2000 piirangute hüvitisi, mis ei kompenseeri enam ammu täies ulatuses saamata jäävat tulu, on hakatud nüüd veel maksustama tulumaksuga. **Kõige enam puudutab see füüsilisest isikust maaomanikke;**
- 4) teise sammuna** tuleb kiirelt lahendada ebaõiglane olukord, kus Natura 2000 mittekuuluvatel kaitsealadel ei saa maaomanikud sisuliselt mingit hüvitist;
- 5) kolmandaks kutsume üles alustama Narva elektrijaamades koheselt taastuva tooraine, sh küttepuidu, kasutamist energiatootmises.**

Eelmainitu valguses soovime selgitada järgnevat:

Natura 2000 alal asuva erametsamaa toetus on sisuliselt rahastusinstrument riigi poolt kehtestatud looduskaitseliste piirangute tõttu maaomanikel saamata jäänud tulu kompenseerimiseks. Kompensatsiooni määr on olnud eelneva regulatsiooni ajal ligilähedane keskmisele metsamaa puhastulule. Seoses toetuste tulumaksustamisega jääb edaspidi erametsamaa Natura toetus tulumaksu võrra väiksemaks senini kehtinud kompensatsiooni määrast. Esitatud kujul ei täida seega määrus põhiseaduslikku eesmärki hüvitada õiglaselt omandi kasutamisele seatud piirangud.

Natura toetuse piirangute hüvitamise määr on tuletatud metsa majandamise keskmisest puhastulu määrast, mis 2014. aasta uuringu „Erametsade majandamise 2012.a kattetulu arvutamine ja analüüs“¹ järgi oli aastal 2012 – 109 eurot/ha. See on keskmine tulumäär, millest tulumaks on juba maha arvestatud. Kui Natura metsatoetusest võetakse nüüd tulumaks maha, siis kujuneb nt sihtkaitsevööndis toetussummaks 86,84 eurot/ha. See tähendab, et piirangutest hüvitatakse vaid 80% niigi konservatiivsetel arvutustel põhinevast õiglasest

¹ Erametsade majandamise 2012. a. kattetulu arvutamine ja analüüs. Eesti Maaülikool, Tartu 2014. Internetivõrgu kättesaadav: http://www.eramets.ee/wp-content/uploads/2013/01/erametsanduse_kattetulu_2012.pdf.

kompensatsioonist. Sellega antakse signaal, et omada metsamaal looduslikke väärtusi on ühiskonna poolt pigem karistatav.“

Paljud kaitsealad on väljaspool Natura 2000 võrgustikku. Nendel aladel on maaomandile seatud sarnaseid piiranguid Natura aladega. Samas ei kohaldata nendel aladel mingit arvestatavat kompensatsioonimeedet. Maaomanikke koheldakse siin ebavõrdselt, kuigi avalik huvi on sama – kaitsta loodusväärtusi. Märgime, et **maamaksu vähendamine kompensatsioonimeetmena on disproportsionaalselt väike arvestades piirangute ulatust** (sisuliselt võib sihtkaitse võõndi kehtestamist käsitleda omandi võõrandamisena). **Maade riigile võõrandamise protsess on olnud ebamõistlikult pikk, kestes keskmiselt 8 aastat, mis pole kooskõlas kohese hüvitamise põhimõttega.** Nimetatud protsessi käigus jääb omaniku kanda vara hävimise risk ja täna ei tasu riik hüvitamise viibimisega kaasnevaid viiviseid/intresse.

Küttepuidust saadav energia on peaaegu süsinikuneutraalne ja sellega kaasneb oluliselt vähem keskkonnakoormust kui põlevkivi kasutamisel. Eesti metsades on suurel hulgal vähekvaliteetset küttepuitu, mida aastakümneid pole võimalikus mahus kasutatud ja mille edasine väärimine energiasektoris annaks tööhõivet ja selle kaudu riigile maksutulu. Ekspertide hinnangul loob 1 miljon tihumeetrit täiendavat puidukasutust 2350 uut töökohta. See küttepuit on täna jõude seisev väärtuslik kohalik ressurss, mis aasta-aastalt kaotab oma kvaliteedis ja väärtuses.

Riik peaks koheselt suunama Eesti Energia kontserni tootmisstrateegiat, et taastavaid energiaallikaid, sh küttepuitu, kasutataks suuremas mahus. Eestil on vastav positiivne kogemus olemas, kuid kahjuks taastuenergia poliitika muutmisel selle rakendamine 2012. aastal peatus. Nimetatud kogemuse laiendamine on oluline ka Eesti Energiale endale pikaajalise konkurentsi valguses.

Eesti Erametsaliidu üldkoosolek